

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Subway Research) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอคำถามสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2550 จำนวน 64 โรงเรียน จำนวน 871 คน ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 คน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 41 คน

1.2 ครูสายผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 523 คน ครูสายผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 284 คน

รวมผู้บริหารและครูสายผู้สอน 871 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สุ่มจากประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) จินเนกตามขนาด โรงเรียนและตำแหน่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตารางของเครทซ์และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 13 คน รวมจำนวน 20 คน

2.2 ครูสายผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 159 คน ครูสายผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 86 คน รวมจำนวน 245 คน

รวมตัวอย่างที่สุ่มได้จากประชากร จำนวน 265 คน

ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการสุ่ม ดังนี้

1. กำหนดกรอบประชากร คือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนวิดีพุทธ
2. แบ่งชั้น จำแนกตามขนาดโรงเรียนและตำแหน่ง
3. กำหนดจำนวนตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อน (α) มี (.05 หรือ .01) และปรับให้เหมาะสม เมื่อครั้งเดียวเทียบสัดส่วน ได้ตัวอย่างจำนวน 265 คน

4. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ตัวอย่างตามสัดส่วน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียน (โรง)		จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่ง(คน)				รวม(คน)	
		ผู้บริหาร		ครูผู้ปฏิบัติการสอน			
		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	41	41	13	284	86	325	99
ขนาดใหญ่	23	23	7	523	159	546	166
รวม	64	64	20	807	245	871	265

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากตัวชี้วัดการดำเนินงาน โรงเรียนวิดีพุทธกระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2547 : 47-52) เครื่องมือฉบับนี้มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งและขนาดโรงเรียนเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับตามแนววิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 67-70) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับการดำเนินงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

มีจำนวนทั้งสิ้น 59 ข้อ แยกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ	จำนวน	6	ข้อ
2. ด้านสภาพภาพ	จำนวน	7	ข้อ
3. ด้านการเรียการสอน	จำนวน	21	ข้อ
4. ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	จำนวน	19	ข้อ
5. ด้านบรรยากาศปฏิสัมพันธ์	จำนวน	6	ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเชิงคุณภาพปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาการจัดสภาพและองค์ประกอบโรงเรียนวิถีพุทธของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. เลือกเครื่องมือและศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ดี
3. ลงมือร่างเครื่องมือฉบับร่าง
4. นำเครื่องมือเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมเบื้องต้น
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้วนำไปให้

ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

5.1 พระครูสุตรัตนภรณ์ คุณวุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) เข้าคณะตำบลมิต
ชัยเจ้าอาวาสวัดจอมมณี อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

5.2 นางพานี นาคเสน คุณวุฒิ ค.บ. (ภาษาไทย) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
ปากคาดพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2

5.3 นางสาวกชพรพรณ นนเสถียร คุณวุฒิ กศ.ม. (วิจัยการศึกษา) ครู โรงเรียน
ศรีชมภูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2

5.4 นายอนุชิต บัวพุด คุณวุฒิ กศ.ม. (สังคมศึกษา)ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2

5.5 พระครูปลัดสัญญา กนุดชาโร คุณวุฒิ ศศ.ม. (พุทธศาสตร์การพัฒน)
ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
กลุ่มที่ 8

6. หาค่า IOC (Item Objective Congruency) โดยเลือกข้อที่มีความเที่ยงตรงตาม
เนื้อหา มีค่า $IOC \leq 0.50$ ขึ้นไป โดยได้ค่า $0.6 \leq IOC \leq 1.0$ รวม 59 ข้อ

7. ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้โดยการสัมภาษณ์เพื่อหาข้อบกพร่องและความ
เหมาะสม

8. นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนวิศิษฐ์ใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 จำนวน 50 คน เพื่อนำมาหาค่าสหสัมพันธ์
รายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์ทางสถิติ 0.05
ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่น $0.313 \leq R \leq 0.697$ โดย ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ของแอลฟา ทั้งฉบับ $\alpha = 0.9719$

9. สร้างเครื่องมือฉบับจริงเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึง
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียน
ในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งด้วยตนเอง วันที่ 28-29 มกราคม 2551 นี้นับถึงวันที่ 4-5 กุมภาพันธ์ 2551

3. ส่งข้อมูลทั้งหมด 265 ฉบับ ได้กลับคืนมา 265 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิธีการทางสถิติ (Statistical Technique) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยการอ่านสรุปประเด็น หาความหมาย จากนั้นนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาความ

2. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ (Statistical Technique) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับสภาพการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S D) การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51- 5.00	หมายถึง	มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51- 4.50	หมายถึง	มีระดับการดำเนินงานมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51- 3.50	หมายถึง	มีระดับการดำเนินงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51- 2.50	หมายถึง	มีระดับการดำเนินงานน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00- 1.50	หมายถึง	มีระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

2.3 หากปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดโรงเรียนที่มีต่อระดับสภาพการดำเนินงาน โรงเรียนวิถีพุทธ วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis Of Variance) โดยใช้การทดสอบค่า F - test (Two - Way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่
 - 1.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรง โดยใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ
 - 1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟ่า
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 2.1 ค่าร้อยละ
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
 - 2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ F - test (Two – Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY